

Csaba László: Elég jelentős szakadék van a kormányzati elképzelések és az ehhez kötődő kommunikáció és a tények között

2024. szeptember 10. 09:03 | Csabai Károly | mfor.hu

A közgazdász, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja a Klasszis Klubban beszélt erről.

A kormányzat mintha elhitte volna a saját szövegét. A 2022-es választási kampány óta folyamatosan mondják, hogy most már itt a fellendülés, minden jó lesz, minden mutató javul - kezdte a jelenlegi gazdasági helyzet értékelését Csaba László.

Szerinte ez nem így van, aminek különféle okai vannak.

Az első és legfontosabb, hogy 2022-ben egy rendkívül költekező gazdaságpolitika folyt, amit a Magyar Nemzeti Bank a lényegét tekintve alátámasztott. Nagyon szigorú szavakat mondtak, nagyon kemény kritikákat fogalmaztak meg hosszabb-rövidebb anyagokban, amelyek jogosak voltak, de a monetáris politika a gyakorlatban alátámasztotta a költségvetési politikát. Tehát semmiképpen nem jött létre az, amit még az 1980-as évek Amerikájában rossz mixnek neveztek, hogy a költségvetés és a pénzpolitika egymás ellen játszik.

A 2022-es kiköltekezés összes negatív következménye 2023-ban megjelent, mindenekelőtt a kibocsátás csökkenésével és az infláció elszállásával. Ez 2024-ben nem rendeződött magától, aminek sok oka közül van két meghatározó - mutatott rá Csaba László. Az egyik, hogy a költségvetési politika továbbra is expanzív, a költségvetési hiány az elmúlt évben a GDP 6,5 százalékát meghaladta és az idei évben sincs nagy megszorítás, nem is törekedtek rá. A másik negatív hatás a külpiacok kedvezőtlen alakulása, ami azt jelenti, hogy elsősorban az európai nagy gazdaságok nem teljesítenek jól. (Épp a szeptember 4-ei beszélgetés reggelén nyilatkozta a francia pénzügyminiszter, hogy a francia költségvetés romokban van, a német gazdasági miniszter pedig arról beszélt, hogy Németország növekedési válságban van.)

Ezekhez a negatív okokhoz társul, hogy az a fajta irányváltás, amire a magyar kormány egy évtizede törekszik, miszerint Nyugat-Európa helyett a keleti és a déli piacokra terelje át a forgalmat, lényegében nem sikerült. Továbbra is az európai nagy gazdaságok alkotják azt a környezetet, ami a magyar gazdasági növekedést meghatározza.

Modellt mindenre lehet építeni - hangsúlyozta Csaba László. El lehet képzelni egy belső kereslet, fogyasztás és beruházás vezérelte növekedést, de valójában egy olyan kis, nyitott gazdaságban, mint a magyar, ahol a kivitel és a behozatal is a nemzeti termék 90

százaléka, tényleg csak elképzelni lehet, de megvalósítani nem egy olyan politikát, amely szerint a negatív külgazdasági hatásokat a belgazdaság majd kompenzálja.

Téves az a hit, hogy a költségvetési költségekkel helyre lehet állítani a gazdasági növekedést és a külső piacok kvázi csak színező tényező – erre épült a gazdaságpolitika és ennek megfelelően a valóság mást mutat, mint amit mondanak.